

ความเต็มใจจ่ายของผู้บริโภคสำหรับผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจากขยะพลาสติก

Consumer willingness to pay for Recycled products from plastic waste

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมหนักขึ้น เนื่องจากมีปริมาณขยะพลาสติกมากถึง 2.7 ล้านตัน ซึ่งกว่า 79% ไม่ได้ถูกนำไปรีไซเคิล และยังคงตกค้างอยู่ในสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางน้ำ กลายเป็นมลพิษที่เป็นภัยคุกคามหลักของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ เนื่องมาจากขาดความสามารถในการกำจัดขยะ การกำจัดขยะพลาสติกอย่างถูกต้องนั้น จึงถือเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งการรีไซเคิลขยะพลาสติกเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถจะลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพประชาชน ซึ่งในกระบวนการรีไซเคิลขยะพลาสติกเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ยังมีส่วนช่วยในการประหยัดพลังงานได้ เนื่องจากขวดพลาสติกทำมาจากน้ำมันดิบ เมื่อมีการรีไซเคิลขวดพลาสติก 1 ตัน จึงช่วยลดการใช้ น้ำมันได้ 3.8 บาร์เรล หรือคิดเป็น 159.11 ลิตร และช่วยประหยัดพื้นที่ในการฝังกลบขยะได้ อีกทั้งการรีไซเคิลนั้นเป็นการเพิ่มคุณค่า และมูลค่าของขยะพลาสติกได้อีกด้วย

การประเมินราคาหรือความเต็มใจจะจ่ายของผู้บริโภคสำหรับผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจากขยะพลาสติก (Willingness to pay :WTP) จะนำไปสู่การตัดสินใจผลิตสินค้าจากขยะพลาสติกรีไซเคิลของภาคเอกชน ช่วยเพิ่มทางเลือกให้ผู้บริโภคได้เลือกซื้อสินค้าที่สามารถช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้จะทำให้ภาครัฐได้แนวทางการส่งเสริมการลดปริมาณขยะพลาสติก เพื่อขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ปลอดขยะพลาสติกได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเต็มใจจะจ่าย ผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจากขยะพลาสติก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจากขยะพลาสติก

ขอบเขตของงานวิจัย

ศึกษาความเต็มใจจะจ่าย ผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจากขยะพลาสติก โดยการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริโภคที่พลาสติก ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้แบบจำลองโลจิสติกแบบสองทางเลือก (Binary logistic Model) มาวิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ทัศนคติด้านความห่วงใยสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมด้านการรับรู้ พฤติกรรมด้านทัศนคติเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์รีไซเคิลที่ทำมาจากขยะพลาสติก กับตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือความเต็มใจจ่าย กำหนดให้มีสองค่า ได้แก่ 1 คือ เต็มใจจ่าย และ 0 คือ ไม่เต็มใจจ่าย โดยกำหนดให้ค่าความคลาดเคลื่อนของแบบจำลองกระจายตัวแบบโลจิสติกส์ จากตัวแปรและสมมติฐานข้างต้น สามารถกำหนดสมการความเต็มใจจ่ายในรูปแบบคำถามปลายปิดได้ดังนี้

$$WTP = \alpha + \beta_1 \text{Gender} + \beta_2 \text{Age} + \beta_3 \text{Edu} + \beta_4 \text{Income} + \beta_5 \text{Occ} + \beta_6 \text{Int} + \beta_7 \text{Ever} + \beta_8 \text{Env} + \beta_9 \text{Know} + \beta_{10} \text{Att} + \beta_{11} \text{Bid} + \epsilon$$

ผลการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่าในส่วนข้อมูลทั่วไปทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีช่วงอายุที่ 20-29 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้ต่อเดือน 21,001 -30,000 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 96.5 มีความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และร้อยละ 94.75 เคยซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มูลค่าความเต็มใจจะจ่ายของผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจากขยะพลาสติกเพิ่มจากราคาเฉลี่ยของสินค้าอยู่ที่ 114.595 บาทต่อชิ้น โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าความเต็มใจจะจ่าย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับร้อยละ 5 ได้แก่ ราคา อายุ รายได้ ความสนใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะพลาสติก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการเพิ่มจำนวนตัวอย่างให้กระจายทั่วประเทศ เพื่อทำให้ผลการศึกษาน่าเชื่อถือมากขึ้น รวมถึงการเก็บข้อมูลแบบสอบถามควรกระจายไปยังหลายช่องทางเพื่อไม่ให้เกิดความเอนเอียงของข้อมูล
2. ควรศึกษาต้นทุน และผลตอบแทนในการผลิตผลิตภัณฑ์รีไซเคิลที่ทำมาจากขยะพลาสติก เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่าความเต็มใจจ่ายสำหรับผลิตภัณฑ์รีไซเคิลที่ทำมาจากขยะพลาสติกของผู้บริโภค

บทคัดย่อ

งานศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเต็มใจจะจ่าย ผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจากขยะพลาสติก และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจากขยะพลาสติก ได้แก่ ราคา เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ความสนใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ความรู้และทัศนคติ ของผู้บริโภคในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เก็บข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามผ่านช่องทางออนไลน์จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้วิธีสมมติเหตุการณ์ (Contingent Valuation Method: CVM) ด้วยรูปแบบคำถามปลายปิดแบบเสนอราคาครั้งเดียว (Close-Ended Single Bounded CVM) ร่วมกับการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิ (binary logistic regression analysis) ในการประมาณสัมประสิทธิ์ (β) เพื่อประมาณค่าความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจากขยะพลาสติก ผลการศึกษาพบว่า มูลค่าความเต็มใจจ่ายของผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจากขยะพลาสติกเพิ่มจากราคาเฉลี่ยของสินค้าอยู่ที่ 114.595 บาทต่อชิ้น โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าความเต็มใจจ่าย ได้แก่ ราคา อายุ รายได้ ความสนใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะพลาสติก

คำสำคัญ: ความเต็มใจจ่าย, รีไซเคิล, ขยะพลาสติก, วิธีสมมติเหตุการณ์

Abstract

This research aims to study the willingness to pay for products made from recycled plastics, and the factors which influence the decision of Bangkok consumers on purchasing those products, including price, gender, age, education level, income, occupation, interest in environment conservation, environment friendly purchasing behavior, and knowledge and attitude. Data collection was conducted via online questionnaire on 400 sample as respondents, by utilizing close-ended single-bounded contingent valuation method (CVM), alongside binary logistic regression analysis in order to estimate coefficients to predict the level of willingness to pay for products made from recycled plastics. The study results revealed that the value of willingness to pay for products made from recycled plastics was greater than the average product price, at 114.595 baht per product. The factors which affect the value of willingness to pay were: price, age, income, interest in environment conservation, and recognition of plastic waste issues.

Keywords: willingness to pay, plastic waste, recycle, contingent valuation method